

Domače vesti

Pobiranje asesmenta

Danes je 25. v mesecu in društveni tajniki bodo pobirali asesment po raznih domovih za tekoči mesec.

Tajniki društev, ki zborujejo v Slovenskem domu na Holmes Ave., bodo pobirali asesment danes 25. in jutri 26. avgusta. Prosi se članstvo, da to vpoštevata.

Še tri ženske napadene

V soboto zjutraj so bile napadene tri nadaljne žene, s čemur se je število kriminalnih napadov na ženske v tekočem letu zvišalo na 223. Na W. 73 St. je bila napadena Mrs. Mae Aeamu, stara 60 let. Njeno vpitje za pomoč pa je napadalec pregnalo. Napad je bil izvršen tudi na Mrs. Leonch Murer, staro 39 let, ki stanuje na 13001 Kinsman Rd. Napadalec je Mrs. Murer odvzel ročno torbico, v kateri se je nahajalo 30 centov. Neki neznani napadalec je vzel \$21 Mrs. Rosie Mones, ki je zaposlena v Auditorium hotelu.

Mlad. pev. zbor SDD

V torek večer ob sedmih se vrši izredni sestanek Mladinskega pevskega zbora Slovenskega delavskega doma na domu predsednika Mr. John Terlepa na 15501 Lucknow Ave. Ker je za rešiti več važnih zadev kot tudi glede izleta otrok, se prosi starše, da se gotovo udeležijo.

Dodatek

V zahvali za pokojnim Matt Krnc se je pomotoma izpustilo, da je prišel na njegov pogreb Mr. John Knaus iz Traunik, Mich., ki je bil njegov najboljši prijatelj, kateremu se družina pokojnega iskreno zahvaljuje.

Na obisku

Mr. in Mrs. Golub iz West Allis, Wis., se nahajata na obisku pri svoji hčeri in zetu Mr. in Mrs. Frank in Mary Rezek v Girardu, O. Mr. Golub je doma iz Bučke na Dolenjskem in znanici ga lahko obiščejo na 725 Lawrence Ave., kjer vodi poznani Mr. Pete Yaklevich svoj Church-ill Terrace, in kjer živita ter sta uposlena tudi Mr. in Mrs. Rezek. Dobrodošla!

Shod PAC-a 32. warde

Jutri večer se bo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. vršil veliki shod PAC-a 32. warde, na kateri shod so vabljeni vsi uradniki, člani odbora in ostali člani. Shod se bo pričel ob 8. uri, sklicuje pa ga Fisher Body Local No. 45 UAW—CIO.

Potrebuje mozaikalca

Za okolico Cornelia Ave. želimo dobiti zanesljivega dečka ali deklico, ki bi vestno dostavljala naročnikom "Enakopravnost". Pokličite HE 5311 ali pa jih pošljite v urad "Enakopravnosti" na 6231 St. Clair Ave.

Izredna seja

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši izredna seja farmskega in stavbinskega odbora SNPJ v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Prosi se vse članke, da se je gotovo udeležijo.

Na počitnicah

Na partedenski oddih v Hot Springs, Ark., so se podali Mrs. Justine Dermasa iz 18529 Chapman Ave. ter Mr. in Mrs. Louis Krapenc iz Eddy Rd. Wickliffe, O. Želimo jim obilo zabave in razvedrila!

ZEDINJENE DRŽAVE POŠILJAJO VOJAŠKI MATERIJAL V GRČIJO

Kongresnik Sabbath pravi, da Dulles in Dean Acheson napačno obveščata Trumana glede Rusije

WASHINGTON, 22. avgusta—Več kot 50,000 ton vojaškega materiala se zopet nahaja na poti v Grčijo. Pred tem so Zedinjene države poslale za \$35,000,000 materiala, tako, da so skupne vojaške pošiljke dosedaj precenjene na \$53,000,000. Skupni program za oboroževanje monarhistične vlade Grčije pa bo zahteval za \$100,000,000 pošiljk.

V sedanji pošiljki je vključenih tudi 6 patrolnih ladij, ki bodo izročene grški mornarici.

Državni oddelek je tozadevno razkritje glede ameriških pošiljk vojaškega materiala podal večeraj, da se s pošiljkami pohiti. Material je bil natovoren na 12 armadnih transportnih ladij, ki so delno odlpule že preteklega tedna.

Nadalje je iz državnega oddelka naznanjeno, da je ta material grški vladi nujno potreben, da bi soglasno s Trumanovo doktrino bilo v stanju "pobijati komunistično nevarnost."

Odnosaji z Rusijo so se zadnje čase poslabšali.

Vesti, da so ladje z vojaškimi pošiljkami odpule, so razkrite v času, ko se smatra, da so se odnosaji med Sovjetsko zvezo in Zedinjenimi državami poslabšali. Protesti, ki so padli z obeh straneh, so dosegli rekordno število.

Demokratski kongresnik Adolf J. Sabbath iz Chicaga, ki je član kongresa že 40 let, je danes obiskal predsednika in razkril časnikiarjem podrobnosti svojega razgovora z njim. Sabbath je rekel, da je predsednika opozoril, da mnogi "baroni in lastniki kartelov nameravajo pahniti Zedinjene države in Rusijo v novo svetovno vojno," in da bi bilo potrebno storiti velike napore, da se obdrži Zedinjene države iz voje.

Hoover, Dulles, Dean Acheson napačno obveščajo Trumana Sabbath je rekel, da ga je predsednik prekinil in mu rekel, da poskuša storiti vse, kar je v njegovi moči, da se konflikt prepreči. Pristavil pa je, da so "težave nastale zato, ker Rusi ne držijo svojih obljub."

Kongresnik Sabbath je, kot je izjavil, obiskal predsednika z namenom, da ga opozori, da predlogi bivšega predsednika Hooverja za obnovo Nemčije lahko povzročijo tretjo svetovno vojno. Sabbath pa je tudi izjavil, da nekatere osebe napačno obveščajo Trumana glede Nemčije in Rusije. Med temi osebami, da so John Foster Dulles in bivši državni podtajnik Dean Acheson.

"Poleg teh pa je še več drugih, ki so povezani z Wall Streetom in zastopajo velike nemške kartele in industrije," je rekel Sabbath.

Kriza grške vlade; trije ministri odstopili

ATENE, 23. avgusta—Navzlic temu, da je grška monarhistična vlada podprta s \$300,000,000, je danes izbruhnila kriza vlade, ko so trije ministri podali ostavko. Ostavko so podali vojni minister Sophocles Venizelos (voditelj liberalne stranke), minister mornarice Panayotis Kanellopoulos in notranji minister George Papandreou.

Kralj Pavel je imel sestanek s Caldarisom in ostalimi monarhističnimi voditelji, da se posvetijo glede sestave nove vlade.

V Egiptu izbruhnile demonstracije proti Zedinjenim državam

KAIRO, 22. avgusta—Na ti-soče demonstrantov, ki so vpili "dol z Zedinjenimi državami!" je danes protestiralo proti diskusijam in priporočilom v Varnostnem svetu glede spora med Anglijo in Egiptom. Policija je aretirala sedem udeležnikov demonstracij, ki so člani Muslimanskega bratstva.

Začasni egiptski premier Ahmed Kašaba je potom radia naslovil na prebivalstvo apel, naj vladi pomaga, da se očuva red. (Premier Nokraši Paša se namreč nahaja v Lake Successu, kjer urgira akcijo Združenih narodov v zvezi z umikom angleških čet z egiptovskega ozemlja.)

Število demonstrantov v Kairu je doseglo 5,000 oseb, ki so se ponovno zbrale, ko jih je policija prvič razgnala.

Demonstrantje so zahtevali, da se "s krvjo" požene Angleže iz Egipta.

"Dol z izdajalskimi Zedinjenimi državami! Dol z izdajalsko Brazilijo. Egipt izziva Varnostni svet! Egipt izziva cel svet!" To so bili vzkliki, ki so se slišali. Poleg tega so demonstrantje zahtevali osvetlo tudi proti "izdajalski egiptovski policiji."

V demonstracijah je bilo ranjenih 10 oseb, ko je policija začela streljati.

Egipt želi, da bi Varnostni svet podvel korake soglasno z njegovo zahtevo, da se angleške čete umaknejo z njegovega ozemlja in da se ukine angleško sodelovanje pri upravi Sudana. Brazilija je pretekli teden v Varnostnem svetu predlagala, naj Egipt in Anglija obnovita pogajanja in o tem obveščata Varnostni svet. Zedinjene države pa so ta predlog podprle.

Na med-ameriški konferenci prišlo do novega nesoglasja

Zedinjene države nasprotujejo predlogu Argentine, po katerem bi obramba hemisfere dejansko pomenila "pakt proti komunizmu"

PETROPOLIS, Brazilija, 24. avgusta—Za kulisami med-ameriške konference se vrši dramatična borba, da se paktu glede "obrambe zapadne hemisfere" ne poda značaj "proti-komunističnega pakta."

Borba glede značaja obrambnega pakta se vrši v posebnem pododboru, v katerem je ameriški zastopnik Arthur H. Vandenberg. Ameriška delegacija je zaskrbljena glede poteka borbe v tem pododboru 6 držav, ki je tako resna, da utegne priti do popolnega poloma.

Javno ne prizna noben delegat 20 držav, ki so se konference udeležile, da se vodi borba glede "komunistične nevarnosti." Toda ustvarjen je vtis, da so delegati nekaterih dežel dobili navodila, ki se opirajo na prepričanje, da je bodoči konflikt med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo neizogiben.

Argentina želi, da se označijo vrste agresije Do nesoglasja je prišlo med Argentino in Zedinjenimi državami. Tehnično vprašanje je, da-li se bo napad, ki bi ga na neko ameriško državo izvršila neka ne-ameriška država označilo drugače kot pa napad, ki bi ga izvršila neka ameriška država proti drugi.

Macedonija moli za mir, piše reporter De Luce

Novi grobovi

AMELIJA GROSELI

V soboto večer ob 9.45 uri je preminila v bolnišnici po dotedenski bolezni Amelia Grošel, stara okrog 60 let, stanujoča na 1350 E. 170 St. Rodom je bila Nemka. Tukaj zapuša soproga Antona in pet hčera: Mrs. Helen Frederick Reese, Mrs. Frieda Frederick Trapp, Mrs. Lillian Frederick Strawhecker, Mrs. Martha Pintar in Mrs. Jennie Lisjak. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob 1. uri iz David's pogrebnega zavoda na Nottingham Rd. in St. Clair Ave., ter nato na pokopališče Euclid.

JANEZ SVETE

Včeraj popoldne ob petih je umrl Janez Svete, p. d. Luckov Janez, doma iz Kamnika, fara Preserje. Dočakal je visoko starost 87 let. Bolehal je zadnja tri leta. Stanoval je pri hčeri in zetu Mr. in Mrs. John in Jennie Lenarčič na 16905 Grovedwood Ave. Poleg hčere zapuša sina Anthonyja na farni blizu Chardon, O., šest vnukov in dva pravnuka. Pogreb se vrši pod oskrbo Grdinovega pogrebnega zavoda.

RUSI OSVOBODILI AMERIŠKE VOJAKE

SEOUL, Koreja, 24. avgusta. Trije ameriški vojaki, ki so jih Rusi zajeli v severni Koreji in jih držali v ujetništvu od 12. avgusta so bili danes osvobojeni. Rusi so jih izročili ameriškiemu častniku na isti točki, kjer so bili tudi zajeti, ko so stopili na ozemlje, ki se nahaja pod rusko okupacijo.

Ameriški časnika iznova poudarja, da ni na grški meji v Jugoslaviji videl nobenih vojnih priprav

Medtem ko svetovni tisk dan na dan poroča o jugoslovanskih pripravah za napad na Grčijo in je celo ameriški zastopnik v Združenih narodih uradno obtožil Jugoslavijo, da z Albanijo in Bolgarsko pripravlja "agresijo proti Grčiji," pa odlični ameriški časnika Daniel De Luce od agencije "Associated Press" iznova poudarja, da ni na opazovalni turi skozi Macedonijo videl absolutno nobenih vojnih priprav.

Nasprotno piše De Luce, ljudstvo Macedonije se boji nove vojne in moli za mir.

Potem De Luce v svojem značilnem poročilu, ki ga je poslal iz Skoplja, nadaljuje:

"Ta druga najmanjša republika federativne Jugoslavije je bila v teku zadnjega leta na mednarodnem žarišču, ker se označuje za bazo za grške revolucionarje.

"Nekateri gorski grebeni, ki jih držijo grški rebeli, se nahajajo preko meje in macedonski kmetje često slišijo oddaljeno streljanje.

"Vojne priprave" so fabrikacija grške vlade

"Uradno je bilo naznanjeno, da je v tej dobi pribežalo v jugoslovansko Macedonijo nad 20,000 beguncev, med njimi mnogo žensk in otrok, da utečejo smrti ali ječi v Grčiji.

"Toda obtožbe, ki se jih širi v inozemstvu proti Macedoniji, češ da igra važno vlogo v grški civilni vojni, so za opazovalca na licu mesta bodisi velikansko pretiravanje ali pa brez vsake podlage.

"Dejstvo je, da so britanski in ameriški diplomatski in vojaški opazovalci v Jugoslaviji ponovno spravljeni v zadrego vsled izmišljotin, katere prihajajo v svetovni tisk po posredovanju grške vlade.

"Ti opazovalci imajo jugoslovanske izkaznice, s katerimi lahko nemoteno potujejo, kjerkoli jih je volja v deželi, in to tudi delajo. Ampak do danes še niso mogli potrditi poročil o pripravah za napad na Grčijo. 7 ameriških časnikov na turi v mejni zoni

"Ta korespondent," piše De Luce dalje, "je bil eden izmed sedmih ameriških časnikov, ki so nedavno z avtomobilom cel teden potovali po vseh krajih na grško-jugoslovanski meji. Potovali svobodno in brez kakšnega uradnega spremljevalca. Bili smo na gorskih stezah, ki so dostopne samo z osli ali 'jeepi.' Ampak našli nismo nobenih skladišč orožja za pootstrenje tragičnega konflikta. Videli smo Macedonijo, ki je vsa zatopljena v delo za miren ekonomski razvoj.

"V razgovorih z osebami vseh stanov, od nadomestnega predsednika republike pa do priletnekega pletilca preprog, nisem slišal nobenih zahtev za ozemlje, temveč samo željo za mirno sožitje s sosedi.

"Slišal nisem nobene propagande za 'Veliko Macedonijo.' Edina kampanja od strani republike stremi za tem, da bi se ljudstvo podžgalo k čim večjemu navdušenju za petletni plan maršala Tita.

"Nobena stvar ni sedaj tako važna za uradne osebe, kakor da se v celoti izvrši ogromen načrt, po katerem se ima do leta 1951

odpraviti nepismenost med četrtilijonom odraslih prebivalcev Macedonije; izsušiti 175,000 akrov močvirnat zemlje in jo napraviti sposobno za obdelovanje; izgraditi nove proge in ceste, ki bodo spojile razne dele republike; povečati električno silo za 1,400 procentov; pogozditi 25,000 akrov na golih gorah ter ustvariti začetek kakega pol ducata temeljnih industrij.

"Vojna bi vse to uničila. Petletni plan, ako ničesar drugega, je spremenil Macedonijo v trdnjavo pacifizma."

Uposlenci transitnega sistema so zmagali

Uposlenci mestnega Transit Sistema so danes izvajali važno zmago v borbi proti uporabi enega človeka na novih uličnih vozovih. Gre se za spremembo, ki jo je uprava nameravala že dolgo izvršiti na liniji Kinsman Rd. Uprava se je z uposlenci sporazumela, da bodo poudarili vozovi, katere vozi le en človek, umaknjeni in da se bo za čas pogajanj obratovalo na progi poudarjene železnice z dvema uposlencema. Sporazum je tudi dosežen, da se ne zamenja nadaljnjih starih pouličnih železnic z novimi. Uposlenci so grozili, da bodo šli na stavko, če bo glavni upravitelj CTS vztrajal, da se do 1. septembra sklene sporazum.

Predsednik odbora CTS je izjavil, da bo s 1. januarjem prihodnjega leta CTS dobil 400 novih busov, pri katerih bo le en uposlenec.

Prog. Slovenke

Nocoj ob 8:30 uri se vrši seja upravnega in kampanjskega odbora Prog. Slovenke v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Vabi se članice, da se udeležijo v polnem številu.

Kljud "Ljubljana"

Jutri večer se vrši seja kluba "Ljubljana" v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Pričetek ob 7. uri. Članstvo je vabljeno na obilno udeležbo.

Deklica zadavljena

Napadalec, ki je zadušil 13 let staro Christino Hubbard na njenem domu na E. 37 St. se je pet ur po napadu prijavil policiji. Morilec ni detektivom ničesar povedal glede motivov zločina.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

POZORI!

Opozarja se čitatelje na oglaševalnega nabornega urada Zed. držav, ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje "Enakopravnosti."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalec v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske dražve):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

VELEBIZNESKI GLAS O ANGLEŠKI KRIZI

V clevelandskem "Plain Dealerju" z dne 22. avgusta je bil priobčen uredniški članek, ki je tipičen primer, kako kapitalistični tisk, ki zagovarja sistem svobodnega podjetništva, reagira na sodebne dogodke v Angliji in kako tolmači krizo, ki je brez vsakega dvoma po svoji vsebini kapitalistična, toda kateri se poskuša dati socialistično obliko.

Pisec članka predvsem napada prof. Harold Laskija, znanega teoretika angleških laboritov, ki je izrazil svoje mnenje glede sodelovanja Anglije z "ameriškim imperijalizmom" in izjavil, da bi bilo dosti boljše za Anglijo, da deluje za sporazum z Rusijo in ostalimi državami vzhodne Evrope, kot pa da postane "orodje ameriškega imperijalizma." Člankarju "Plain Dealerja" seveda ne ugaja, kakor pravi, "naivno" stališče prof. Laskija, in zato da duška svojim čutom v celi vrsti strupenih napadov, kateri slonijo tudi na stari propagandi gonji proti Rusiji. Pisec članka, ki izraža mnenje ameriškega velikega businessa pravi, da so te Laskijeve "pregrešne ideje prišle do izraza v predlogih ministra za zdravje Aneurin Bevin, da se ukine zbornico lordov in da se nadaljuje s podržavljenjem brez ozira, če to Zedinjenim državam ugaja ali pa ne."

Da se nadaljnje podržavljenje temu člankarju nikakor ne dopade, je povsem jasno, kajti člankar nam pojasnjuje tudi cilje, zaradi katerih odobravajo Zedinjene države posojila tistim deželam, ki so pripravljene, da jih plačajo s svoje ekonomsko in politično neodvisnostjo. O temu pravi: "Zedinjene države . . . imajo pravico, da zahtevajo, da se denar (posojilo) ne uporablja za pospešene programe socializacije, ki ne samo, da izpodkopljuje Anglijo, ampak tudi same principe, na katerih Zedinjene države poskušajo obnoviti svet—principe svobodne namesto kontrolirane ali pa totalitarne ekonomije."

Jasno je, da člankar smatra, da je kapitalistična ekonomija "svobodna," socialistična pa "totalitarna." Principi, na katerih poskušajo Zedinjene države obnoviti svet, pa so brez vsakega dvoma kapitalistični. Zedinjene države se borijo, ne da bi v svetu olajšale težak položaj proletarskih množic, ampak da bi obnovile principe svobodnega podjetništva, da bi obnovile kapitalizem.

Krogi, v katerih imenu ta člankar napada Laskija zato, ker se slednji ne strinja s poizkusi, pa se ustvari zapadni kapitalistični blok proti Rusiji in vzhodni Evropi, in zagovarja nadaljno socializacijo, ko je urgiral Attleeja, naj odstopi in da oblast tistim, ki si bodo upali socializirati tudi jednako in železno industrijo, ti krogi seveda niso zainteresirani v usodo angleškega ljudstva, ampak jih skrbi usoda angleškega kapitalizma. Zato tudi svetuje ta zagovornik, naj bodo Zedinjene države previdne glede skupine "upornih laboritov," ki je zadnje čase kritizirala Attleeja.

Anglija se brez dvoma nahaja pred veliki odločitvami. Winston Churchill je sprožil ofenzivo proti "socialističnemu totalitarstvu," ki da ogroža Anglijo, in neprilichno poudarja prednosti kapitalistične pred socialistično ekonomijo. Ni nobenega dvoma, da sta dve izbiri dani Angliji. Za eno teh se bo morala prejeti ali slej odločiti. Anglija bi po prvi nujno morala sprejeti principe, zaradi katerih je od Zedinjenih držav dobila posojilo, in ki so, kot pravi člankar v "Plain Dealerju," principi svobodnega podjetništva, torej kapitalizma. S tem bi pa seveda storila izdajstvo proti svojem lastnemu narodu, ki je izvolil na preteklih volitvah delavsko vlado v prepričanju, da je socialistična ekonomija boljša od kapitalistične. Če pa bo brez ozira, če se to Zedinjenim državam dopade ali pa ne, sprejela resnično socialističen program in revidirala svojo zunanjo politiko, bo seveda vključena v skupino držav, ki jih je ameriški kapitalistični tisk prokel, in ki ne uživajo nobene podpore Zedinjenih držav, ne zato, ker bi ljudstvo te podpore ne zaslužilo, ampak zato, ker to ljudstvo nikakor ne mara, da bi mu se narekovalo obenem s posojilom tudi po goje, ki ga ekonomsko in politično zaslužuje. V preteklosti je tak slučaj bil z Anglijo. Zavoljo ameriškega posojila je delavska vlada priznala tem principom "svobodnega podjetništva," apizirala kapitalizmu in pozabila,

Razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani proti vohunski skupini: Nagode, Snoj, Furlan

LJUBLJANA, 29. julija.—Danes zjutraj se je pred Vrhovnim sodiščem Ljudske republike Slovenije začela v veliki dvorani Okrožnega sodišča v Ljubljani javna razprava proti špijonski skupini na čelu z obtoženim Nagodetom Črtomiro. Sodni senat sestavljajo: predsednik Matej Dolničar, podpredsednik Vrhovnega sodišča Ljudske republike Slovenije; sodnika Silverij Pakiž in Rihard Knez; namestni sodnik Jože Černe; vsi sodniki Vrhovnega sodišča Ljudske republike Slovenije, se kreterarja pa Stanko Hribar in Hinko Lučovnik. Obtožbo zastopa javni tožilec Ljudske republike Slovenije Viktor Avbelj s pomočnikom Martinom Zalikom in Markom Simičem.

Obtožence zagovarjajo: dr. Josip Cobal po uradni dolžnosti Ljuba Sirca in Angelo Vode; dr. Vladimir Šubič po pooblastilu obtoženega Lea Kavčnika; dr. Joahim Ražem po pooblastilu dr. Borisa Furlana in po uradni dolžnosti Bogdana Stare; dr. Jospina Grossmann po pooblastilu Zorana Hribar, Elizabeto Hribar in Pavlo Hočevar; dr. Andrej Kuhar po pooblastilu obtoženega Metoda Kumelja; dr. Vladimir Ravnikar po pooblastilu obtoženega Svetopluka Zupana, Vida Lajovic; dr. Janko Žurovnik po pooblastilu obtoženega Metoda Pirca in po uradni dolžnosti obtoženega Franja Sirca.

Po ugotovitvi identitete obtožencev je predsednik dal besedo javnemu tožilcu Ljudske republike Slovenije Viktorju Avbelju, da prečita obtožnico, ki jo je izmenoma čital s svojim pomočnikom Martinom Zalikom.

Čitanje obtožnice

Javni tožilec Ljudske republike Slovenije je po zakonu o kaznivih dejanjih zoper ljudstvo in državo obtožil naslednje obtožence:

Črtomira Nagodeta, gradbenega inženirja iz Ljubljane.

Ljuba Sirca, pravnik iz Ljubljane.

Leona Kavčnika, univerzitetnega profesorja iz Ljubljane. Dr. Borisa Furlana, univerzitetnega profesorja iz Ljubljane. Zorana Hribarja, profesorja iz Ljubljane.

Angelo Vode, strokovno učitelja iz Ljubljane.

Metoda Kumelja, strokovnega učitelja iz Ljubljane.

Pavlo Hočevar, upokojeno učitelja iz Ljubljane.

Svetopluka Zupana, pravnik iz Ljubljane.

Bogdana Stareta, geodeta iz Ljubljane.

Metoda Pirca, upokojenega

da sta kapitalizem in socializem dva ekstrema, ki nimata ničesar skupnega, ki si nasprotujeta in med katerima ni mogoč noben kompromis. Sedaj se je znašla v položaju, da ji ta kapitalizem z vso močjo sedi na vratu, dočim je resnični socializem še daleč.

Zato je napad zagovornika svobodnega podjetništva na prof. Laskija razumljiv. Odraža bojazen pred možnostjo, da pride do resnične socializacije Anglije in s tem do prekinitve vsakih vezi z ameriškim kapitalističnim krogi, ki že sedaj naslavljajo svoje proteste proti novim meram angleške vlade za znižanje uvoza iz Zedinjenih držav. Zelo oster je, na pr., bil protest ameriške filmske industrije, ki je na podlagi restrikcij uvoza izgubila \$40,000,000 letnega dohodka. Obenem pa bi kot nujna posledica te neodvisnosti od ameriških velebiznesnih krogov prišlo tudi do bolj progresivne politike napram državam v vzhodni Evropi, posebno napram Rusiji.

Prof. Laski je izjavil: "Če so ministri (v angleški vladi), ki se bojijo vsled opozicije anglo-ameriškega velikega businessa poddržaviti železno in jekleno industrijo, za take ministre ni mesta v delavski vladi!" In to je resnica. Kajti vlada, ki se ozira na želje notranjih in tujih kapitalističnih krogov in jim prizanaša, prav gotovo ne more biti ne delavska in ne socialistična. Angleško ljudstvo je pri volitvah dalo delavski vladi polno moč, da državo postavi na temelje socialistične ekonomije. Če bi pa želelo ekonomijo "svobodnega podjetništva," prav gotovo bi ne volilo za delavsko, ampak za torijsko vlado.

kapetana vojnega broda iz Kranja.

Vida Lajovic, pravnik iz Ljubljane.

Franja Sirca, absolventa trgovske akademije iz Ljubljane.

Elizabeto Hribar, kiparko iz Ljubljane.

Obtoženi so hoteli nasilno zrušiti državno ureditev

Obtoženci so kot pripadniki protiljudske organizacije vršili zločinska dejanja, naperjena na to, da bi z nasiljem zrušili obstoječo državno ureditev Federativne ljudske republike Jugoslavije, spravili v nevarnost njeno varnost na zunaj ter odpravili temelje demokratične, narodne in gospodarske pridobitve osvobodilne borbe: federativno ureditev države, enakopravnost in bratstvo jugoslovanskih narodov ter ljudsko oblast.

V ta namen so se od jeseni 1945 pa vse do maja 1947, dokler niso bili aretirani, redno sestajali na domu obtoženega Črtomira Nagodeta in obtožene Pavle Hočevar. Teh sestankov so se redno udeleževali obtoženi Črtomir Nagode, Pavla Hočevar, Leo Kavčnik, Zoran Hribar, Svato Zupan, Bogdan Stare, Ljuba Sirca in Vid Lajovic, ostale obtožence pa so obveščali o vsebini razgovorov teh sestankov in storjenih sklepih.

Za izvršitev nalog, ki si jih je zadala omenjena zločinska organizacija, so organizirali vohunsko zvezo z inozemstvom. Med drugim so organizirali vohunsko zvezo z vohunskim centrom št. 101 v Avstriji, vohunskimi centri v Švici in posameznimi špijoni tujih obveščevalnih služb. Te zveze so vzdrževali preko ilegalnih kurirjev pod imenom "Peter" in "Podgornik".

Da bi mogli lažje pošiljati poročila in imeli hitrejše zveze, so po direktivah in s pomočjo iz inozemstva začeli organizirati radijsko oddajo postajo, za katero so šifre in pozivne znake prejeli od vohunskega centra št. 101 v Avstriji.

Ker so se zavedali svojega zločinskega delovanja, so za primer nevarnosti organizirali skrivališča in kanale za pobeg čez mejo ter ponarejali osebne dokumente.

Obtožnica zatem navaja nekaj dokazov iz celotnega gradiva, zbranega med preiskavo, ki podkrepčujejo to točko obtožbe. Tako na primer organizator špijonskega centra št. 101 Držar odgovarja na pismo gospej Mirjam in obtoženi Pavli Hočevar pod šifro "Doslednost" in s podpisom Matej:

"... Predložene ukrepe, ki jih vi smatrate za nujne in izved-

ljive, smo v stanju izvršiti . . . Vrhovno vodstvo insistira, da se z organiziranjem odpora, pa naj bo v najmanjši obliki ali meri, vztrajno nadaljuje . . ."

Preko Držarja je vojni zločinec in načelnik štaba tako imenovane "Komande slovenske armije" v Avstriji Glušič poslal odgovor na pismo obtožene Angele Vode pod naslovom "Odgovor dachavskemu tovarišu Andreju Orlu." V pismu pravi med drugim:

"... Med nami je potrebna hitra in sigurna zveza, če hočemo kaj narediti. Za to niso dovolj samo kurirji, katere je potrebno uporabljati samo za prenos važnih stvari, načrtov, fotografirane materiala, dokumentov itd. Za vse drugo je potrebna radijska zveza . . . Zato tudi vaši grupi prilagam ključ šifre, znake za klicanje in pa ostale dokumente. Menda bo že kdo lahko naredil postajnico z 20 vat, to danes ni nobena umetnost. Če je pa to nemogoče, mi to sporočite in vam pošljem postajo."

O organiziranju radijske postaje po navodilu Držarja je obtoženi Zoran Hribar na zaslišanju v preiskavi izjavil:

"... Na sestankih smo radio stanico večkrat omenili. Za material sem šel vprašat po razgovoru z Nagodetom okrog 25. marca 1947 . . ."

V navodilih za organizacijo odpora, ki so jih obtoženci septembra 1946 sprejeli od tako imenovane "Komande slovenske armije," je o ljudski oblasti med drugim rečeno:

"... Današnja Jugoslavija—Titovina—je del Sovjetije. Boljševiki so danes stvarno okupirali in zaslužili narod. Borba proti njim je borba proti okupatorju, proti zatiralcem in krvolokom, ki pretijo uničiti naš narod, če dalj časa ostanejo na oblasti. Če se otresemo teh krvolokov, ne bodo vse žrtve, ki jih je do sedaj naš narod prinesel na žrtvenik svobode, zastoj. Čas je, da zgrabimo za orožje, pa naj stane, kar hoče . . ."

Obtoženi so bili vohuni tujih sil

Obtoženci so o političnem, vojaškem in splošno državnem položaju v naši državi posamezno ali preko svoje mreže zbirali in izročali tujim državam in agentom tujih obveščevalnih služb podatke in listine, ki so po svoji naravi posebno varovana državna tajnost in ki se po prepovedi zakona ali po odredbi pristojnih organov ne objavljajo. Vršili so torej vohunstvo v korist tuje špijonaže.

V ta namen so obtoženci navezovali stike s posamezniki v podjetjih in državnih ustanovah se vrivali v organe ljudske oblasti in politične organizacije, da so tako za svoje špijonsko delovanje dobivali potrebne podatke zgoraj omenjene vsebine. Organizirali so vohunsko mrežo v Sloveniji, kakor v Kranju, Mariboru, Celju in Ribnici ter vršili tatvine zaupno gospodarske in politične vsebine.

Preko obtoženega Ljuba Sirca in Leona Kavčnika so svoje izdajalsko špijonsko delovanje povezovali z delovanjem Dragoljuba Jovanovića v Srbiji in Toma Janžekovića v Hrvatski, jih o povzetih akcijah v Sloveniji obveščali in se po direktivah nekega člana predstavništva tuje države v Ljubljani pod krinko združevanja vseh opozicijskih sil zedinili na koordinirano akcijo proti ljudski oblasti in državni ureditvi Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Obtoženci so na skupnih sestankih poročali o zbranih podatkih in skupno čitali ter dopolnjevali poročila, ki so jih pošiljali špijonskim centrom v inozemstvu in posameznim članom

predstavništva tujih držav v Ljubljani in Beogradu.

Iz dokazanega gradiva je o tem med drugim razvidno, da je v dokumentu "Pismo dachavskemu tovarišu" od januarja 1947 vojni zločinec Glušič v imenu tako imenovane "komande slovenske armije" obtožencem dal naslednja vohunska navodila:

"... Potrebno je v Ljubljani organizirati obveščevalno službo, kakor je bila na primer DOS . . . razpusti mrežo zaupnikov po vseh krajih Slovenije, po vseh partizanskih uradih komandah in vsem njihovim aparatih, da ta center DOS—državne obveščevalne službe—stopi z nami v zvezo in nam dostavlja stalne informacije . . . Priložena so vam točna navodila, kako se to naredi in kaj nas interesira . . ."

V navodilu za organe obveščevalne službe, najdemo center št. 101 pod rubriko "Kaj zanima nas in zavezniške" našteva:

A) Razpored armij, divizij, brigad, njihovih komandantov in načelnikov štabov, formacije in jačina partizanskih enot, prehrana, oborožitev in oprema, politično udejstvovanje vojske v Jugoslaviji, zrakoplovne enote, aerodromi, bencinski rezervoarji, fortifikacijska dela, stalni pokreti; B) zrakoplovstvo, kje so stalna in pomožna letališča in kakšni so aparati . . . ; C) bencinska skladišča . . . ; D) obuka vojske . . . ; E) podatki o policijskih formacijah, ali jih vodijo Sovjeti, ali so Sovjeti v teh formacijah; F) anti-angloameriška propaganda v Jugoslaviji; G) vsa možna poročila in podatki o političnem, propagandnem in materialnem udejstvovanju partizanskih legalnih in ilegalnih institucij na zasadenem ozemlju cone A in B v Slovenskem Primorju; H) podatki in poročila o aktualnih političnih vprašanjih: propaganda, teror, odpor naroda proti Osvobodilni fronti, stvarni rezultati kake sabotaže itd., atentati itd.; I) in še ostala interesantna poročila o političnem, vojaškem in gospodarskem stanju v Jugoslaviji."

Obtožnica zatem navaja zapiske obtoženega Nagodeta, ki je v svoj dnevnik sproti zapisoval, kako so špijoni "organizirali mrežo." Obtoženi Kavčnik je o poročanju na sestankih, kjer so obtoženi špijoni sestavljali poročila za inozemstvo, izjavil:

"... Poročal sem o sestanku na sindikatu, o razgovorih s profesorji, o univerzitetnih prilikah, o stanju v tovarnah, v katere sem imel vstop z dovoljenjem zveznega ministrstva industrije, na primer KID Jesenice. Nagodetu sem dal na vpogled dokument "Glavne linije izgradnje naših železarn," katerega sem vzel na Jesenicah, o trboveljski elektrarni, poročal sem vse to, kar sem videl v cinkarni v Celju, o zagrebški elektrarni, Westnovi tovarni, osiješki tovarni vžigalnice in osiješki livarni, tovarni avtomobilov na Tezmem, stavbi družbi v Mariboru, ljubljanski plinarni in elektrarni, o progi Brčko-Banovići, topilnici v Zagrebu . . . Poročal sem vse, kar sem videl zanimivega v teh objektih . . ."

(Dalje prihodnjič)

BORISU FURLANU SPREMENJENA KAZEN

BEograd, 23. avgusta.—Prezidij ljudske skupščine v Beogradu je spremenil smrtno kazen za profesorja Borisa Furlana na 20 let ječe. Potrjena pa je bila smrtna obsodba inženirja Nagodeta.

Furlan bo, poleg kazni zapora, izgubil vse civilne in politične pravice.

Drugače je

"Včasih, ko ležim v postelji in sveti mesec skozi okno, vidim vse preproge žive."

"To so slabi živci."

"Ne, jaz mislim, da so samo stenice . . ."

Sikti pobijajo v Indiji muslimane

Zažgali so okrog 150 vasi in pobili 1.500 oseb

JULLUNDUR, 22. avgusta.—Vojaški krogi računajo, da je tekom zadnjih 12 dnevov bilo ubitih 1,500 oseb, ko so Sikti vdrl v 150 muslimanskih vasi, jih oplenili in zažgali.

Med pobitimi muslimani se nahajajo tudi žene in otroci. Sikti očitno nameravajo popolnoma iztrebiti muslimane, ki so po delitvi Indije ostali izven mej Pakistana.

Vojaški krogi se bojijo, da bi to nasilje Siktov utegnilo povzročiti val represalij proti Siktom in Hindustancem v obče, ki so ostali v Pakistanu.

(Sikti so ena izmed mnogih kast, v katere se delijo Indijci oziroma Hindustanci.)

NEW DELHI, 24. avgusta.—Časnikarska poročila iz Punjaba pravijo, da so razkačeni muslimani v Pakistanu pričeli pobijati Sikte in hinduze in sicer kot represalija za stotine muslimanov, ki so jih pobili Sikti v delu Punjaba, ki je ostal izven Pakistana.

Premier novega indijskega dominiona Pandit Nehru je odpotoval iz New Delhi v vzhodni Punjab in povedal prebivalcem, da "povračilo v kateri koli obliki" ni nobena rešitev za nemire v zapadnem Punjabu, ki se nahaja pod upravo Pakistana.

Nadaljna poročila pravijo, da se položaj v nemirni provinci popravlja in da niso zabeležena nova nasilja. Mnoga mesta in vasi so tako uničena, kot da bi cele armade šle v borbah skozi njih. Oba voditelja, tako Nehru kot Mohamed Ali Jinnah, sta objavila zaščito manjšinam v svojih dominijonih, toda lokalni voditelji podžigajo mržnjo.

Rusija želi, da Z. N. posredujejo v holandski vojni

Gromiko je označil Holandijo za krivo

LAKE SUCCESS, N. Y., 22. avgusta.—Rusija je denas zavrgla holandski načrt, ki ga podpirajo Zedinjene države, da se dovoli poklicnim konzulom v Bataviji, da nadzorujejo ukaz Varnostnega sveta Z. N. za premirje v Indoneziji.

Andrej Gromiko je izjavil, da trije konzuli in sicer Zedinjenih držav, Francije in Anglije, predstavljajo dežele, ki so naklonjene Holandiji, katero je označil za "krivo."

Zastopnik sovjetskega zunanjega ministra je ponovil svojo zahtevo, da Z. N. takoj pošljejo nadzorovalce premirja v Indonezijo skupaj s posebno nepristransko komisijo Združenih narodov, ki naj bi posredovala v sporu. Glede vseh treh predlogov, ki se sedaj nahajajo pred Varnostnim svetom, je Gromiko rekel, da bi njih sprejetje pomenilo preziranje organizacije Z. N.

Vsled močne opozicije Sovjetske zveze so Zedinjene države pripravljene, da pristanejo na komisijo 11 držav Varnostnega sveta. Ameriški delegat Hershel V. Johnson je zagovarjal posredovanje "poklicnih konzulov," kar je dejansko predlagal holandski delegat. Predlog je bil pozneje popravljen na priporočilo Kine le v toliko, da bi tudi Varnostni svet imel "malo besedo" v sporu.

Ob priliki debat je poljski delegat Katz-Suchy izjavil, da Varnostni svet že tri tedne odlaga z rešitvijo tega vprašanja in da tako "naravnost deluje v prid polne holandske okupacije Indonezije."

MASLENI BOG NA STREHI SVETA

Tibet je prostrana dežela, ki leži onstran Himalaje, največjega gorovja sveta in meji na jugu na Himalajske gore, na severu na Mongolijo, na vzhodu pa na Kitajsko. Izredno visoko nadmorska lega, okrog 5 tisoč m, je s svojimi podnebniimi vplivi čudovito izoblikovala to prostrano planoto, ki jo domačini nazivajo Pamir — streha sveta. Tibet je šestkrat večji od Francije, toda silno redko naseljen in ima polovico manj prebivalcev kot Pariz. Edina prevozna sredstva so mule in velblodi, na katerih lahko človek jezdi cele dneve, ne da bi naletel na kako naselje.

Nenadoma pa se mu v daljavi pokaže na strmem griču kako obzidano naselje, s svojimi stavbami v značilnem tibetanskem kitajskem slogu s prišiljenimi strehami. Spet drugod se ti prikaže prostrano taborišče več tisoč šotorov. V njem prebiva tako nomadsko pleme, ki se je ustavilo na prostranih pašnikih. Vsak gospodar enega ali več šotorov, kakor je pač velika njegova družina, ima po več tisoč glav živine. V nepreglednih tropah se pasejo konji, govedo, jaki in velblodi. Čim več živine ima kdo od teh nomadov, tem vplivnejši je njegov položaj, tem več zaleže njegova beseda na skupnih shodih, kuriljah. In potem se spet širijo neizmerne planjave, daleč nekeje pa se blešče v soncu nebotične gore, na katerih vrh še ni stopila človeška noga. Spet drugod naletiš popotnik na skrivnostna jezera, vsa pobeljena s tisoči cvetov lokvanjev in drugih vodnih rož. V temni noči pa se na njih vžigajo svetli plamenčki raznih zemskih plinov, a domačini jih smatrajo kot blodne duše, ki iščejo miru med cvetjem teh tihih gorskih jezer. Tak je zunanji pogled na Tibet, skrivnostno deželo naravnih lepote okultnih ved.

Do tujcev so Tibetani zelo nezavpljivi in še danes je prav težko priti v srce te dežele ter prodreti v njene čudi in skrivnosti. Neka angleška raziskovalka nam je precej podrobno razkrila tibetanske skrivnosti. Toda to ji je uspelo šele takrat, ko se je popolnoma potibetanila in živela nekaj deset let med tibetanskimi menihi v nekem samostanu. Meništvu v Tibetu je namreč zelo razvito. Vzrok temu so verski nazori Tibetancev in pa trdo življenje, ki ga nudi visokogorski malo rodovitni tibetanski svet. Po vsej deželi so raztreseni prostorni samostani budističnih menihov, ki so po zaslugi dolgih in trdnih vaj popolni mojstri v okultnih duševnih vedah, izborni hipnotizerji in daljnovidci. Toda preden doseže tibetanski menih to svojo popolnost, mora prestati trdo šolo. Nastanijo ga v enosobni hišici, ki stoji na kakem gorskem pobočju in ima eno samo okno, skozi katerega je videti

samo nebo. Vsako leto mu to okence vedno bolj krčijo in še sčasoma popolnoma zazidajo. In tedaj je menih s svojo koncentracijo misli že tako uspel, da se lahko v duhu pogovarja z menihi, ki so na stotine kilometrov daleč proč od njega. V tem je njegova popolnost. Znati se mora znebiti vsakega zemškega vpliva in živeti samo življenje misli. Zato ni nič čudnega, da imajo ravno ti menihi med ljudstvom ogromen vpliv. In v resnici je Tibet teokratska dežela, to se pravi, da v njem vlada edinole duhovščina. Verski poglavar Tibetancev je Dalaj-Lama, "živi bog", ki je obenem istočasno tudi politični vladar Tibeta. Njegovi volji, oziroma voljo številnega tibetanskega menišva je podvrženo vse prebivalstvo, čigar verska zavest je zelo močna. Budisti verujejo v enega boga, ki se imenuje Budha. Po njegovem nauku mora človek že na zemlji očistiti svojo dušo v trpljenju, po smrti pa se njegova duša preseli v kako drugo živo ali neživo bitje, vedno po zaslugah, ki si jih stekel za časa svojega življenja. Človekova duša se lahko naseli v kamen, osla, leva, konja ali pa tudi podgano, svinjno in tako dalje. Zato pa je treba mnogo dobrih del in molitve. Ker pa mnogi nimajo časa, da bi vedno molili, imajo posebne svete mlinčke, v katere mečejo male listke, na katerih so napisane njihove budistične molitve. Te mlinčke potem vrte in vsak zavrtljaj zaleže za eno molitev...

Prestolnica Tibeta je Lassa, tam stanuje vrhovni verski poglavar vseh Tibetancev, Dalaj-Lama; največje romarsko svetišče pa je Kum Bum v severozapadnem Tibetu, kjer se vsako leto zgrinjajo ogromne množice vernikov, da prisostvujejo Budinemu slavu in proslave praznik maslenega boga.

Na ta dan se zbera številne množice ljudstva iz vse Srednje Azije. Slikovit je nočni pogled na Kum Bum, ko se v luninih žarkih blešče pozlačene strehe ogromnega svetišča, ležečega v morju tisočih romarskih ognjev. Romarji niso sami, s seboj imajo nekateri vse svoje družine, celo delj živine, konj, jakov in velblodov pripeljejo s seboj. Ni je srednje azijske noše, ki ne bi bila med romarji zastopana in zato pogled nanje podnevi ni nič manj slikovit in pristen.

Ko so romarji zbrani, tedaj prično v samostanu, v katerem biva nič manj kot pet tisoč menihov, velike slavnosti. Množice se prerivajo pred velikim svetiščem, kjer stoji sto in osem molilnih mlinčkov. Številno sto in osem je namreč pri Tibetancih sveto in pomeni število zvezkov, ki sestavljajo Kandjur, tibetansko sveto pismo. Ti mlini pojo kot ogromne raglje, katerih ropot se razlega kilo-

metre daleč. Pred vrati svetišča stoje menihi, ki prejemajo darila za samostan. Darovi še vedno prihajajo, čeprav je že na cele piramide sadja in čaja, ki so ju darovale darežljive roke vernikov.

Šest dni trajajo te verske slovesnosti, sedmega dne pa dosežejo višek, ko prinese menihi na nosilnici "živega boga". Nosilnica je silno dragocena, zgrajena iz dragocenega lesa, slonove kosti, zlata, srebra in dragih kamnov. Pred svetiščem, v katerem stoji tri metre visok pozlačen kip Bude, se ustavijo in ga položijo na prestol. Nato se razvije nova procesija: prihajajo verniki z najrazkošnejšimi darovi: buharskimi preprogami, pekinško svilo in pamirskim suknom, indijskimi dišavami ter sibirskim krmom. Slavja v počastitev Lame se nadaljuje do večera, ko doseže vsa slavnost višek: čaščenje maslenega boga.

V velikem svetišču so mesece in mesece delali najboljši umetniki, da so ustvarili iz ogromnih količin tibetanskega masla kip Bude, visok štiri metre. Vse je do največje potankosti izdelano in to prav mojstrsko. Kip je ves v okraških, umetniško izdelanih rožah, prizorih

France Magajna:

Kaj je s telesom v središču zemlje

Pred tedni sem bral v Ljudskem tedniku trditve, da znaša pritisk v središču naše zemlje okoli dva milijona atmosfer. Pa je li to res? Ko je Izaku Newtonu padlo z drevesa jabolko na glavo, mu je v istem času "padlo" v glavo tudi vprašanje "zakaj?" Zakaj je to jabolko padalo proti zemlji in ne v nasprotno stran?

Če vržemo kamen v zrak, zakaj se vrne na zemljo in ne nadaljuje svoje poti naprej proti zvezdam? Newton si je odgovoril sam in je rekel, da je temu pojavu vzrok privlačnost zemlje. Kasneje so drugi znanstveniki potrdili dejstvo, da vsako telo privlači k sebi druga telesa; čim večje in bolj gosto je, tem večja je njegova privlačnost.

Gravitacija ali privlačnost zemlje je med nami navadnimi smrtniki poznana pod imenom teža ali težnost. To je ena izmed raznih vrst sile. Naše ozračje je sestavljeno iz raznih plinastih teles, katerih vsako ima večjo ali manjšo težo, to je, da ga privlači zemlja z večjo ali manjšo močjo.

Naši barometri, ali po naše, tlakomeri nam kažejo, da tehta naš zrak ogromno množino centov. Teža zraka, ki pritiska na trdo in kapljevito površino naše zemlje, je tolika, kolikor bi tehtalo deset metrov vode, ki bi pokrivala vso našo mokro in suho površino. Prav za prav bi veljalo to za morsko površino, ker na gorskih vrhovih bi moralo biti vode nekaj manj kot deset metrov, da bi odgovarjala ondotni teži zraka. Zrak je namreč tako težak, da na morski gladini pritiska na vsak kvadratni centimeter s težo enega kilograma. Deset metrov globoka vodja pritiska z enako težo.

Kako delujejo sesalke ali črpalke? Voda, sama sebi prepustna, sili vedno navzdol, da bo čim bliže središču zemlje. Od tega svojega smotra se pod vplivom raznih drugih sil včasih odmika. Ena takih sil je kapilarnost ali lasovitost, druga je izhlapevanje, tretja je ta, ko jo nesemo ali peljemo iz doline na hrib ali če jo tja poganjamo s črpalkami itd. Teža zraka pritiska na vodno površino povsod in če je ta pritisk tudi povsod enak, se voda ne bo nikamor zgenila. Ako se pa iz enega ali drugega vzroka zgodi, da je zračni pritisk na nekem delu vodne površine večji nego na drugem, bo voda, kjer je pritisk večji, upa-

z bojnega polja, kjer je do podrobnosti izdelan vsak vojak z vsem svojim orožjem, skratka, prava umetnina. Skoro eno leto je delalo sto menihov, da je bil kip gotov. Delali so ga v najhujši zimi, da so lahko primerno oblikovali velike gmote masla. Uporabljali so več vrst masla, napravili so ga iz vseh vrst živalskega mleka in tako dobili različne odtenke, s katerimi jim je uspelo čudovito lepo pobarvati posamezne dele kipa. Veliko dela je bilo in veliko truda. Toda glej!

Že se bliža kipu Dalaj-Lama. Prvi ga počasti on, nato najvišje meništvu in potem pridejo na vrsto verniki. Vsak se približa kipu, se vrže pred njim na tla in moli. Tóda toplota tisočev bakel je že ogrela temno in mrzlo svetišče in pod njenim vplivom se prične maslo potiti. Zjutraj je na mestu včerajšnjega kipa samo še ogromna brezoblična gmota masla, ki je izgubila svoje božanske poteze, nič več ni kip, temveč samo navadno maslo in menihi ga razdelijo ljudem, da ga pojedó.

Tedaj prično romarji podirati svoje šotore, drug za drugim odhajajo na vse vetrove in v tarodavni samostan se povrne tišina in mir za leto dni, ko se slovesnost spet ponovi.

dala, kjer je pa manjši, se bo dvigala, dokler se teža dvignjene vode ne izenači s pritiskom.

Ko črpalka srka vodo iz vodnjaka, je ne vleče navzgor, kakor bi vlekel verigo iz jame, marveč napravlja le v svoji cevi prazen prostor (vakuum), kjer ni zračnega pritiska. Voda izven cevi pa je temu pritisku podvržena in zato sama sili v cev, kjer tega pritiska ni. Posebne zaklopke v črpalci preprečujejo, da bi se voda vrnila navzdol. Ker znaša pritisk zraka na naših tleh na en kvadraten centimeter en kilogram in ker tehta deset metrov debela plast vode tudi en kilogram na vsakem kvadratnem centimetru, je jasno, da teža zraka ne more potisniti vode v zraka prazno cev više od desetih metrov.

Resnično niti toliko ne, čemur so krivi drugi vzroki. Torej nobena sesalka na svetu ne more "potegniti" vode iz vodnjaka, ki je deset ali več metrov globok. Kadar hočejo ljudje iz globokih rudnikov odplaviti nadležno vodo na površje, morajo postaviti sesalke na dnu rudnika. Sesalka namreč lahko potiska vodo v katero koli višino, če je dovolj močna, ne more je pa potegniti k sebi, če je voda deset ali več metrov niže od nje.

Da se zdaj vrnemo k začetnemu vprašanju. Naša zemlja je telo, ki privlači k sebi vse, kar je tvarnega. Največja njena privlačna sila je na njenem površju. Tu deluje ta sila samo v eno smer: proti središču zemlje. V nasprotno smer je tudi nekaj podobne sile (privlačenje ozračja, lune, zvezd, ki so nad nami), ali ta je tako neznatna, da je praktično neopazna. Ako bi mogli izvrtati skozi središče naše zemlje predor, da bi mogli "pogledati" skozi in skozi do nasprotne strani oble, kaj mislite, kaj bi se zgodilo, če bi vrgli v to jamo veliko skalo? Ali mislite, da bi na nasprotni strani priletela ven? Ne, skala bi z neprestano naraščajočo brzino padala do središča zemlje zaradi težnosti, od središča bi nadaljevala pot zaradi svojega zaleta skoro do nasprotnega izhoda, potem bi padala nazaj proti vhodu, v katerega je bila vržena, a tudi tega bi ne dosegla, ker bi se prej vrnila v nasprotno smer.

Tako bi nihala "gor" in "dol" toliko časa, da bi končno obstala v središču zemlje. Ko bi bil v središču zemlje velik votel predor, bi obstala sredi tega predora, ne da bi se kjerkoli doti-

kala "tal." Na tem mestu ne bi imela nikake težnosti, ker bi jo od vseh smeri privlačevala gmota zemlje, ki jo obdaja. Osnatutljava na kolesu je v istem položaju: ker jo od vseh smeri (čeprav samo v vodoravni ploskvi) vlečejo prečke, se nikjer ne more približati kolesnemu obroču.

Opomba uredništva: Na telo, ki je v središču zemlje, pritiska z vseh strani zemlja z vso svojo gmoto. Zato je pritisk tako ogromen. Ker pa je ta pritisk od vseh strani enak, obstane telo na mestu. Če bi pa telo ne bilo dovolj trdno, bi ga ogromni pritisk zdrobil v prah.

"Ljudski tednik."

Društveni koledar

AVGUSTA

29., 30., 31. avgusta in 1. septembra, petek, sobota, nedelja, ponedeljek — Narodni dan SNPJ prve tri dni so priredbe v S. N. Domu na St. Clair Ave., piknik pa bo na farmi SNPJ, v slučaju dežja pa zabava v SND na St. Clair Ave.

31. avgusta, nedelja. — Društvo Velebit št. 544 SNPJ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

SEPTEMBRA

5. septembra, petek. — Veterans Club — Ples v avditoriju SND.

6. septembra, sobota. — Društvo Sv. Cecilija št. 37 SDZ. Ples v avditoriju SND.

7. septembra, nedelja. — Ples krožka št. 1 Progresivnih Slovencev v SDD na Waterloo Rd.

12. septembra petek. — Comrades No. 566 SNPJ. — Ples v avditoriju SND.

13. septembra, sobota. — Društvo Sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ. — Ples v avditoriju SND.

14. septembra, nedelja. — Ples Memorial kluba v SDD na Waterloo Rd.

19. septembra, petek. — SNPJ farmerski odbor — Ples v avditoriju SND.

20. septembra, sobota. — Carniola Hive No. 493 T. M. Ples v avditoriju SND.

21. septembra, nedelja. — Ples društva št. 4276 IWO v SDD na Waterloo Rd.

21. septembra, nedelja. — Prva plesna veselica novega pleskega zbora "Triglav" v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

26. septembra, petek. — Honor Guards SDZ. — Ples v avditoriju SND.

27. septembra, sobota. — Ples društva Naprej št. 5 SNPJ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

28. septembra, nedelja. — Koncert pleskega zbora Slavulj v SDD na Waterloo Rd.

OKTOBRA

3. oktobra, petek. — Veterans Blažkovič Post 5275 — Ples v avditoriju SND.

4. oktobra, sobota. — Svobodomiselnih Slovencev št. 2 SDZ. Ples v avditoriju SND.

5. oktobra, nedelja. — Croatia Fraternal Day — Prireditel v avditoriju SND.

5. oktobra, nedelja. — Prireditel podr. št. 48 SANSa v SDD na Waterloo Rd.

5. oktobra, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovencev v Slov. društ. domu na Recher Ave.

10. oktobra, petek. — Sharpey Club — Ples v avditoriju SND.

11. oktobra, sobota. — Ples dr. Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ v Slov. nar. domu, na St. Clair Ave.

12. oktobra, nedelja. — Young Clevelanders Club — Ples v avditoriju SND.

12. oktobra, nedelja. — Ples društva Združene Slovencev št. 23 SDZ v SDD na Waterloo Road

17. oktobra, petek. — Independent Veterans Club — Ples v avditoriju SND.

18. oktobra, sobota. — Clevelandski Slovenci ša. 14 — Ples v avditoriju SND.

19. oktobra, nedelja. — Plesna veselica društva Washington ZSZ v SDD na Waterloo Rd.

24. oktobra, petek. — Community Welfare Club — Ples v avditoriju SND.

25. oktobra, sobota. — Carniola Tent No 1288 T. M. — Ples v avditoriju SND.

26. oktobra, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar" — Prireditel v avditoriju SND.

26. oktobra, nedelja. — Plesna veselica društva Betsy Ross ABZ v SDD na Waterloo Rd.

26. oktobra, nedelja. — Koncert pev. zbora "Planina" v Slov. nar. domu na 5050 Stanley Ave., Maple Heights, O.

SLOVENSKA KUCHARICA

NOVA KNJIGA S KUHINJSKIMI RECEPTI, sestavljena po Ivanki Zakrajšek v New Yorku

JE NAPRODAJ V URADU

"ENAKOPRAVNOSTI"

CENA KNJIGI \$5

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.

V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE

28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails — pivo — žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin

bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Dead Wrong

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

(Nadaljevanje)

Tako je sleherno jutro. Danes pa ni nikogar tod mimo. Že vidim razločno na steni proti meni fotografijo, a "tetka" me še ne budi, ker tudi sama ne dela. Obklela je praznično domačo haljo, ki je take barve kakor zgneten paradižnik. Dolgo se je umivala z dehtečim milom pred okrušenim zrcalom, potem je pristopila k meni, nežna in dobra.

— Sanj, tak vstani!
Močno stisnem trepalnice, ne ganem se in premišlujem o "Kak praznik je neki danes?"

Tetka pa se strese:
— Sanj, vstani, ne brani se veselja!

— Opremi oči.
— Tvojega brata Kozmo so izpustili!

— Brata Kozmo? To je tisti, ki je vselej prinašal z dela ostane svojega kruha in kadar je prejel plačilo, nam je kupoval velike sladkorčke. Česal mi je lase in me učil čitati.

Ne, on je prepadel. Zaprem oči. "Tetka Dura" me pokliče še enkrat, nato zaloputne z vrati.

To se pravi, da se lahko po mili volji naspim. Rad bi še spal, toda ne morem več. Dremam. Iznemada začutim toplo roko na čelu.

Sanjam, kakor da mi babica poje uspavanko. Zdrznem se od sreče in vidim: ob meni stoji človek s porastlo brado in se smeje. Počaka, da se dvignem na slamnjači, objame mi glavo in me s svojo ostro brado boleče poljubi na usta.

Po praznem rokavu spoznam svojega brata Kozmo.

Boža me in se joče, ne da bi se sramoval svoje brade. Nato maha z roko po zraku in vzkriča:

— Uuu, gadje, preleteli gadje! Stisne me na prsi in me ponese na ulico, solze mu kapljajo v blato.

Vsa Pasja vas se je razgibala in hitela h Aganjesovlji krčmi. Vsi so prišli na cesto, oblečeni v najlepše, kar so imeli, v tisto, kar so hranili le za največje praznike.

Vsi poslušajo Garbuza, ki razburjeno vzklika.

Kakšen dan je danes? Praznik? Zakaj potem Pasja vas ni pijana, zakaj se ljudje ne zmerjajo iz polnih ust? Zakaj si ne razbijajo čeljusti?

Kako da se kovinarji in rudarji ne pretepajo z noži?

— Revolucija!
— Rusija je brez carja!
— Slava bogu na višavah!
— Zda se prične novo življenje, kaj?

Pasja vas se je zbrala okrog Aganjesovlje hiše in nečesa pričakuje.

Moj brat stopi na kamenite stopnice, dvigne me iznad glave, nad množico, in vpije:

— Tovariši, lejte tega malčka! Pravijo, da je izrodek. Boji se pogledati ljudem v oči, ne zna se smejati. Lejte, to je moj brat. A mar so vaši otroci boljše? Mar so vaše sestre boljše? Mar nismo vsi takšni? Kdo nas je napravil za izrodek? Kdo nam je ukradel smeh? Kdo nam je vzel veselje?

Brat me spusti na tla. Prekine ga plavžar Garbuz.

Povzpne se na prste, kolena se mu tresejo, ko pritegne množico k sebi:

— Tovariši, — Tovariši, zahtevajmo obračun za naša življenja! Zgrabimo jih za golte!

Garbuz je govoril v imenu vse Pasje vasi. Vdiral je v njeno srce, poznal je njene misli. Ni še končal, njegove ustne se še niso posušile od žgoče besede, ko je kopač Kovalj že pobral oster, koničast kamen in začel lomiti okovje na oknih Aganjesovlje krčme.

Mar mu niso prav tu izželi vsega denarja, vsega zaslužka, poganjali otroke med berače, ženske pa med vlačuge?

— Bij po šipah, razbij to hišo nesreče, podri jo do tal, kopač Kovalj!

Lej, pomagajo ti. Lej, tvoja žena trga z nohti železna vrata, z glavo jih hoče prebiti. Lej kako kliče ljudi, naj bi čimprej, čimprej razdrli to prekleto gnezdo.

Ze sta ožgani kovač in grbasti valjar s kamenjem prebila vrata. Množica vdere v krčmo. Razvenčijo steklenice, iz razbitih soščkov se razlije pivo. Odkod izza ogla je šinil plamen, v požaru zahrešči Aganjesovlje premoženje in meče iskro po Gnilu globeli. Garbuz je kakor zrasel izza stene ognja in dima. Dvignil je roke in vlikal hripav od sovraštva in jeze:

— Tovariši, pogledjte tiste vile, zgrajene iz naše krvi in mesa!

Pasja vas se ni pomirila, ni se ustavila, ni se obotavljala, ko so se zdajci na hladnem februarjem soncu zableščale kozarške sablje. Kozma je prvi zakrilil z roko...

Videl sem kako je brat padel. Bežal sem iz Gmle globeli, ne da bi pomišljal, kam me nese noge. Vedel sem, da ne kaže ostati na razvalinah Pasje vasi.

Nihče me ni opazil. Tekel sem in povsod iskal Garbuza. Zda nisem imel nikogar razen njega. Njega edinega...

Trinajsto poglavje
Tiste dni so bile železniške postaje polne beguncev, vojakov, ubežnikov, spekulantov.

Postaja je bila nekoliko mesecev moje skrivališče. Ko sem bil nekoč lačen, se prikradem k človeku, ki je nesel vrečo prosa in jo položil k vagonu-cisterni.

Prerežem njegovo trojno vrečo in pristavim žep, v katerega se je vsipalo prosa, iskreče se kakor zlate zvezdice.

Spekulant razpre oči, me pograbijo za roko in skliče svoje tovariše, ki so me na to z dvajseto pestmi pretepli tako, da sem mahoma zamrl. Nisem utegnil obžalovati, da ne bom čutil, kako se prileplja bronasto zrno k mojim zobem in obliva dlesne z mlečnim sokom.

Spekulanti se niso upali pustiti truplo na progi, zato so me zavlekli na gmajno in me vrgli med plevel.

Toda bil sem živ, splazim se drugam, zaprem oči in zaječim.

Tedaj sem se spoznal s "Krilatom".

Krilati me je našel med plevelom in koprivami za postajo, ko je tjakaj prinesel težak, poličen kovčeg. Ze je udaril s kosom železa po ponikljani ključavnic, ko je tu, tik sebe, začul moje tiho ječanje. Previdno je odložil železo, skril kovčeg, se obrnil in našel mene, ležečega na zemlji.

Zagledam nad seboj cigansko brado, začutim, kako mi tuja roka obzirno dvigne glavo in mi da piti iz čutarice.

Nato me je prenesel v svojo sobo. Otrl je vse moje posinele podplute, me napojil z mlekom, mi položil obkladke in dolge ure posedel ob mojem zglavju.

Ob njem ugledam dečka svojih let, ki z naprej sklonjeno glavo gleda vame s hudobnimi očmi in molči. Črni mož ga kliče s smešnim imenom "Luna". Obrnem se stran od hudobnega pogleda le možu s kodrasto brado. Ta položi roko na moje razgredo čelo in me vpraša, kdo sem, odkod sem in kako se imenujem.

Zaprem oči in s koncem ust

pripovedujem o rdečem Nikanorju, o Pasji vasi.

— Le brž okreva, delo te kliče!

Kmalu nato je šel in me pustil samega s hudobnim dečkom. Luna prisede na rob slamanjače in me prav prijateljsko vpraša:

— Koliko si star?
— Enajst let, — odgovorim ves vesel, ker se je tako iznenada izpremenil.

— Tudi jaz jih menda imam toliko; samo pri Krilatem živim že leto dni.

— A kdo je ta Krilati?
Deček me spet pogleda nezaupljivo in hudobno:

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik. Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

Nisem še mogel čvrsto stati na nogah, omahoval sem še po sobi, ko je Krilati prinesel steklenico žganja, dve vrečki ržene moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik.

Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

Nisem še mogel čvrsto stati na nogah, omahoval sem še po sobi, ko je Krilati prinesel steklenico žganja, dve vrečki ržene moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik.

Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

Nisem še mogel čvrsto stati na nogah, omahoval sem še po sobi, ko je Krilati prinesel steklenico žganja, dve vrečki ržene moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik.

Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

ne moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik.

Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

Nisem še mogel čvrsto stati na nogah, omahoval sem še po sobi, ko je Krilati prinesel steklenico žganja, dve vrečki ržene moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik.

Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

Nisem še mogel čvrsto stati na nogah, omahoval sem še po sobi, ko je Krilati prinesel steklenico žganja, dve vrečki ržene moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

— Ne veš? Ta črni mož... Nato se nagne k meni in mi šepne:

— Veš, jaz hodim z njim na "dirke" (tatvine). Niti enkrat naju še niso zasačili. Tudi tebe bo izučil. Je spreten vodnik.

Krilati je hudo nestrpno čakal, kdaj bom zdrav. Naknil je napraviti iz mene svojega rednika. Nekaj tednov prej mu je bil ubegnul dobro izurjen pomočnik.

Nisem še mogel čvrsto stati na nogah, omahoval sem še po sobi, ko je Krilati prinesel steklenico žganja, dve vrečki ržene moke, kumarice in gobice.

— Danes bomo imeli "sejem" (pijančevanje) — treba je zaliti tvoje rojstvo.

Žganje je pil iz velike čaše. Luna se je po prvem požirku zgrudil in obležal nezavesten pod posteljo. Krilati mi je dal v roke steklenico in ljubezno ponudil:

— Pij mali, kolikor moreš, le brž se navadi!

Objemal je z dolgimi rokami moja ramena, se sklanjal k mojemu ušesu in mi šepetal:

— Eh, tepček, iz tebe napravim moža. Naj bom gad, če ne storim! Ti boš prvovrsten mojster!

In naposled je otresal s široko dlano mrvico rži z goste brade in zlivl žganje iz steklenice v grlo.

Ko je bila steklenica prazna, je Krilati vstal in odgrnil zaveso. V oknu je bila tema. Vođa

(Dolge prihodnjič)

Dela za ženske

Dekleta, izurjena, ali če se žele naučiti knjigovodne stroke. Plača od ure. Zanimivo delo. Forest City Bookbinding, 326 Caxton Bldg.

Splošna hišna dela

Ni težkega snajenja; ni pranja; lastna soba in kopalnica; za ostati preko noči; zahteva se priporočila.

YE 6541

STROJEPISKA
ZA FINANCE CO.

Stalno, izkušnja ni potrebna. Zglasite se osebno.

COMMERCIAL CREDIT CORP.
840 Hanna Bldg.

Splošna hišna dela

Prednost ima Slovenka; dobra služba za pravo osebo. Prosta ob nedeljah in pol dne v četrtek; ostati mora preko noči. Dobra plača. Pokličite med 9. in 12. zj. RA 0461

Ženska dobi delo za HIŠNA OPRAVILA

po dva dni v tednu; nov dom.

EV 5097

BILLING MACHINE OPERATORICA

Electromatic; izurjena; zelo dobre delovne razmere. Izvrstna prilika. 5 dni tedensko; na vzhodni strani; dobra plača.

GA 2130

Delo dobi starejša ženska

za oskrbo družine dveh odraslih oseb. Vse sobe v pritličju. Nič pranja. Dobi tudi sobo in hrano. Vprašajte se na 16716 Groveswood Ave. Dobra plača.

POMAGAČ V SKLADIŠČU IN ZA ODPREMLJENJE

Izurjen pri delu z petrolejskimi produkti. Visoka plača od ure. Zahteva se priporočila.

SOCONY VACUUM OIL INC.
2846 East 37 St.

PRVOVRSTNI PEK ZA KRUH

Dobra plača; unijsko delo. Dobre delovne razmere.

15637 MADISON AVE.
BO 5782

MIZARJI

Dolgotrajna dela na šolskem posloju v Euclidu. Unijska plača. — Zglasite se osebno ali telefonirajte.

NATIONAL CONCRETE FIREPROOFING CO.
719 E. 222 St., IV 2148

RE-NU AUTO BODY

potrebuje
Body and Fender Man

Plača \$2.00 na uro

Vpraša se pri

JOHN J. POZNIK
982 E. 152 St., GL 3830

ZIDARJI

PLAČA \$3.12½ NA URO

UNISKI DELAVCI SAMO; NE POTREBUJE SE

POMAGAČEV

Pokličite kadarkoli.

Podnevi: IV 4515

Zvečer: MO 2383

PRODAJALCI SREBRNINE

To je prilika, katero ste pričakovali! Sedaj vam lahko ponudimo neomejeno zalogo srebrnine za prodajanje od hiše do hiše.

PLAČAMO NAJVIŠJO PROVIZIJO

Dobre službe imamo tudi za poslovdje. Zglasite se pri

Mr. Rabkin

House of Silver

1857 E. 17 St.

med 9. in 12. zj.

je rekel tiho in dostojanstveno:

— Nu, pojdimo!...

Luna se je dvignil kakor vreča. Krilati je zataknil za pas nabrušeno pilo in stopil smo pod črno in visoko nebo.

(Dolge prihodnjič)

Razno

Fino izdelan davenport

napredaj; krasna "coral rust" barva, kid mohair; v zelo izvrstnem stanju, po zmerni ceni. Pokličite po 6. uri zvečer

SW 0456

Orehov set za obednico

v prav dobrem stanju, se prodaja 8 komadov; miza, omara in 6 stolov. Pokličite kadarkoli

OR 9421

POZOR!

QUALITY DRUG STORE
na 3565 Fulton Rd.

je sedaj pod novim vodstvom. Imamo vsakovrstna zdravila, sladkor, mehko pijačo, pivo in vino. Odprto od 10. zj. do 10. zv.

BILL MANGANO, lastnik